

Mesto Rožňava - Mestská polícia Rožňava

Šafárikova 29, 048 01 Rožňava

K A T A L Ó G

PREVENTÍVNYCH AKTIVÍT

Mestskej polície Rožňava
na rok 2021

Obsah:

- Úvod

- Preventívne aktivity
  - 1. Predškolský vek** **strana 3**
    - a/ Bezpečná chôdza
    - b/ Ako reagovať v krízových situáciách

  - 2. Školský vek** **strana 3 - 4**
    - a/ Bezpečná cesta do školy
    - b/ Prvýkrát sám...
    - c/ Správne chovanie v cestnej premávke
    - d/ Dopravná výchova na detskom dopravnom ihrisku (prax)
    - e/ Bezpečné chovanie
    - f/ Nebezpečenstvo zábavnej pyrotechniky
    - g/ Nebezpečný internet
    - h/ Právne minimum

  - 3. Mladiství** **strana 5**
    - a/ Právne minimum

  - 4. Seniori** **strana 5**
    - a/ Seniori v doprave
    - b/ Osobné bezpečie seniorov

  - 5. Rodičia** **strana 5**
    - a/ Deti v online priestore

  - 6. Verejnosť** **strana 6**
    - a/ Na bicykli s prilbou
    - b/ Kontrola záškoláctva
    - c/ Kontrola fajčenia a požívania alkoholu mladistvými

- Záver

ÚVOD

Z dôvodu vypuknutia pandémie šírenia vírusu COVID 19 a z toho vyplývajúcich protiepidemiologických opatrení, nebol možný v roku 2020 výkon preventívnych aktivít Mestskej polície Rožňava vo všetkých oblastiach uvedených v Katalógu preventívnych aktivít MsP na rok 2020. Z uvedeného dôvodu sa budú všetky plánované preventívne aktivity vykonávať v roku 2021, podľa možnosti, ktoré bude dovoľovať epidemiologická situácia.

Prevenca kriminality zahŕňa všetky opatrenia na znižovanie protiprávnej činnosti, ako aj škodlivých dôsledkov pre jednotlivcov a spoločnosť, vrátane strachu z kriminality. Prevenca kriminality sa snaží pôsobiť na rôznorodé príčiny kriminality. Presadzovanie práva a trestných sankcií sú v tejto súvislosti ponechané bokom, napriek ich potencionálne preventívnych účinkom.

Je preukázané, že dobre naplánovaná koncepcia prevencie kriminality nielenže predchádza protiprávnemu konaniu, ale podporuje aj bezpečnosť spoločnosti, ako aj zlepšujú kvalitu života obyvateľov.

V posledných rokoch je trendom, že kriminalita nie je záležitosťou iba veľkých miest, ale presúva sa aj do menších miest a obcí. To je typické napr. u tzv. sociálne vylúčených lokalít a problémov, ktoré sú s tým spojené (hlavne vplyvom dostupného lacného bývania v týchto lokalitách, ktoré sa často stávajú terčom záujmu rôznych podnikavcov, ktorí sa snažia zarábať na chudobe a ľudských útrapách). Z tohto dôvodu má aj prevencia kriminality v obciach a menších mestách významnú úlohu.

Katalóg preventívnych aktivít má slúžiť ako ponuka možných preventívnych aktivít Mestskej polície Rožňava pre materské, základné a stredné školy, seniorské združenia a zariadenia, ako aj pre verejnosť na území mesta Rožňava.

PREVENTÍVNE AKTIVITY

1. Predškolský vek

a/ Bezpečná chôdza

Zámerom besedy je zoznámiť deti so základnými pravidlami pre bezpečný pohyb v cestnej premávke (pešia chôdza, bicykel, kolobežka a pod).

Praktickým nácvikom jednotlivých situácií si deti osvoja pravidlá chôdze po chodníku, po ceste, prechádzanie vozovky, zoznámia sa so semaforom.

Súčasťou besedy je aj predstavenie práce MsP Rožňava.

b/ Ako reagovať v krízových situáciách

Cieľom besedy je upozorniť deti na to, čo je pre nich nebezpečné a čo naopak nie, ako sa zachovať v krízových situáciách (ako sa majú chovať k neznámym ľuďom, čo majú robiť, keď sa stratia, ako sa majú zachovať pri stretnutí s cudzím zvieratkom). Pri každom z tém vytvárame modelovú situáciu a deti aktívne zapájame do jednotlivých scénok.

Súčasťou besedy je aj predstavenie práce MsP Rožňava.

Na záver každej besedy si deti môžu vyskúšať výstroj a výbavu mestského policajta. Cieľom je, aby deti predškolského veku získali dôveru k uniforme a v prípade potreby by dokázali požiadať o pomoc.

2. Školský vek

a/ Bezpečná cesta do školy

Cieľom projektu je zvýšiť bezpečnosť detí pri každodenných cestách do školy a zlepšiť ich vedomie o pravidlách chovania sa v cestnej premávke. Keďže prváci a druháci ešte nemajú vžitú základnú bezpečnostnú návyky, projekt je určený práve im. Pomocou názorných ukážok modelových situácií si deti môžu overiť, koľko toho už vedia, vyskúšať si rôzne rizikové situácie, ktoré na nich môžu číhať dennodenne pri ceste do školy a zo školy. Deti sa naučia ako správne chodiť po chodníku, ako bezpečne prejsť cez cestu, rozpoznať farby semafora a iné.

Určené pre 1. a 2. ročník.

b/ Prvýkrát sám...

Zmyslom tejto besedy je upozorniť deti na nebezpečenstvá, ktoré na nich číhajú cestou zo školy a v dobe, keď sú doma samy bez rodičov. Pomocou hier, do ktorých budú deti aktívne zapojené sa naučia správne zvládať situácie v každodennom živote (zavolanie tiesňovej linky, stretnutie s cudzími ľuďmi, nálezy injekčných striekačiek a iné).

Určené pre 1. a 2. ročník.

c/ Správne chovanie v cestnej premávke

Cieľom besedy je upozorniť deti na dopravné situácie v meste a posilniť vedomosti o dodržiavaní pravidiel cestnej premávky.

Výučba je zameraná na chodcov (chôdza po chodníku, chôdza po ceste, prechádzanie cez vozovku, dopravné značky, jazda na bicykli, kolobežke, kolieskových korčuliach ...).

Určené pre 3. až 5. ročník.

d/ Dopravná výchova na detskom dopravnom ihrisku (prax)

Praktická výučba umožňuje žiakom overiť si na detskom dopravnom ihrisku svoje teoretické vedomosti v praxi bez rizika stretu s ostatnými účastníkmi cestnej premávky.

e/ Bezpečné chovanie

Cieľom besedy je osvojenie zásad účelného a bezpečného chovania sa doma aj na ulici, nebezpečenstvo kontaktu s cudzími ľuďmi, nebezpečenstvo panelákových sídlisk (výťahy, pivničné priestory), predchádzanie úrazom, bezpečného kontaktu so zvieratami a pod. V každom ročníku postupne upozorňujeme na závažnejšie aktuálne problémy osobnej bezpečnosti. V krátkosti sa znovu pripomenú už prebraté situácie z predchádzajúcich ročníkov. Dôležité situácie, v ktorých sa deti môžu ocitnúť, si samy môžu zahrať v malých scénkach pre lepšie pochopenie a zapamätanie.

Určené pre 1. až 5. ročník.

f/ Nebezpečenstvo zábavnej pyrotechniky

Keďže vieme, že hlasné efekty zábavnej pyrotechniky vyskúšajú predovšetkým deti, pripravili sme pre nich besedu, ktorej cieľom je upozorniť na nebezpečenstvo používania zábavnej pyrotechniky a na riziká s tým spojené. Deti sa počas besedy dozvedia, aké zranenia a nebezpečenstvo im hrozí pri zlej a neodbornej manipulácii so zábavnou pyrotechnikou, kde sa má kupovať a komu je určená. Deti si budú môcť na chvíľu vyskúšať, aké je to žiť s hendikepom, napr. bez prstov na ruke alebo nevidiaci. Táto téma nie je aktuálna iba v období vianočných sviatkov ale celoročne, nakoľko deti v rozpore správnymi predpismi používajú zábavnú pyrotechniku kedykoľvek.

Určené pre 4. a 5. ročník.

g/ Nebezpečný internet

Na Slovensku je veľkým problémom ako deti a dospievajúci prístupujú k sociálnym sieťam. Bežne prezrádzajú svoje osobné údaje, neznámym ľuďom posielajú fotografie vrátane tých intímnych, pripájajú sa k skupinám s nevhodnými témami. Možnosť čokoľvek uverejniť uľahčuje šikanovanie vrátane šikanovania učiteľov. Školáci na internete bežne prezrádzajú osobné údaje rodičov, cez sieť im dokážu vybrať konto. Nikto im v tom nezabráni, vo väčšine rodín internet nastavujú práve deti.

Určené pre 5. a 6. ročník.

h/ Právne minimum

Zámerom je zapojenie príslušníkov Mestskej polície Rožňava v rámci besied na školách do aktívneho prístupu a riešenia modelových situácií z pohľadu právneho vedomia detí. *Jedná sa o projekt pre žiakov 7. až 9. ročníka* a má za úlohu otvoriť tejto vekovej kategórii oči a ukázať možné postihy za protiprávne konanie.

3. Mladiství

a/ Právne minimum

Zámerom je v rámci besied na školách riešenie modelových situácií z pohľadu právneho vedomia mladistvých s poukázaním na aktuálne prípady, ktoré boli riešené mestskou políciou. Upozorniť ich na slušné chovanie sa na verejnosti ako aj počas školského vyučovania. Povinnosť dodržiavania zákona, ako aj na možné postihy za protiprávne konanie. *Jedná sa o projekt pre žiakov 1. až 3. ročníka stredných škôl.*

4. Seniori

a/ Seniori v doprave

Seniori predstavujú významnú skupinu ľudskej populácie, ktorá sa podieľa na doprave a táto účasť, predovšetkým v úlohe vodičov motorových a nemotorových vozidiel a v úlohe chodcov je vo veľkej časti aktívna. Vďaka stále sa hustnúcej cestnej doprave strmo stúpa aj pravdepodobnosť kolízií. Z uvedeného dôvodu mestská polícia formou besied pripomenie zmeny zákonov vzťahujúcich sa k cestnej premávke a budú sa im vstěpovať praktické rady, ako v stále sa zvyšujúcej premávke bezpečne pohybovať. K zvýšeniu bezpečnosti za zníženej viditeľnosti budú seniori upozornení na riziká pohybu v cestnej premávke a súčasne im budú rozdávané reflexné pásky.

b/ Osobné bezpečie seniorov

Zabezpečenie súkromia seniorov, zabezpečenie ich bývania a poukázanie na podvody, ktoré sú vykonané na senioroch.

5. Rodičia

a/ Deti v online priestore

Oboznámiť rodičov s nebezpečenstvom, ktoré ohrozuje ich deti v online priestore na internete a oboznámiť ich s opatreniami, ktoré môžu znížiť riziko výskytu tohto nebezpečenstva:

- počas hodín trávených doma, kedy sa dieťa neučí, stanovte časové limity, kedy a ako dlho môže byť vaše dieťa na internete,
- používajte dostupné technológie – rodičovská kontrola a nástroje na monitorovanie času stráveného na internete vám umožnia odmerať a stanoviť časové limity na používanie elektronických zariadení alebo pre prístup na internet. Čestne a otvorene hovorte o tom, prečo chcete tieto technológie používať.
- vypnite notifikácie v aplikáciách sociálnych médií, aby ste minimalizovali rozptyľovanie dieťaťa,
- v závislosti od veku dieťaťa môžete prispôsobiť rodinný rozvrh, ktorý vám bude slúžiť na udržanie rovnováhy medzi časom stráveným na internete a inými činnosťami,
- do denného domáceho programu zahrňte činnosti bez internetu, napríklad cvičenie, čítanie alebo stolné hry,
- skráťte vlastný čas strávený na internete, aby ste šli príkladom!

6. Verejnost'

a/ Na bicykli s prilbou

- v letných mesiacoch sa bude zdôrazňovať cyklistom povinnosť a potreba používania cyklistických prilieb. Súčasne sa bude kontrolovať aj vybavenosť bicyklov v zmysle bezpečnostných predpisov.

b/ Kontrola záškoláctva

- v súčinnosti s ÚPSVaR Rožňava sa budú počas školského vyučovania vykonávať na verejných priestranstvách a pohostinstvách kontroly zamerané na neodôvodnenú absenciu žiakov a študentov základných a stredných škôl.

c/ Kontrola fajčenia a požívania alkoholu mladistvými a maloletými

- počas celého roka sa budú vykonávať kontroly na verejných priestranstvách a pohostinských zariadeniach, ktoré budú zamerané na osoby, ktoré fajčia a požívajú alkoholické nápoje napriek tomu, že nedovršili vek 18. rokov.

ZÁVER

Úspešné napĺňanie cieľov prevencie kriminality by malo prispieť k ďalšiemu znižovaniu výskytu protiprávneho konania, k väčšej ochrane obetí, efektívnejšej práce s páchatel'mi, zvyšovaniu pocitu bezpečia občanov a ich dôvery k bezpečnostným zložkám. Cieľom je aj minimalizácia negatívnych dopadov nepredvídateľných udalostí, ktoré v oblasti ochrany verejného poriadku môžu nastať a nebude im možné celkom zabrániť. Je treba si uvedomiť, že PREVENCIA SA VYPLÁCA.

V Rožňave dňa 24.01.2021

Ing. Róbert HANUŠŤIAK
náčelník MsP Rožňava

V prípade záujmu a uvedené preventívne aktivity si dohodnite termín s kontaktnou osobou:

Arpád KELEMEN- koordinátor pre prevenciu MsP Rožňava

na adrese:

Mestská polícia, Ul. Šafárikova č.29, 048 01 Rožňava

č.t. 058/7321330

e-mail: arpad.kelemen@roznavas.sk

mestska.policia@roznavas.sk